

SME Checklist 17 ข้อ ของ SME Certification
โครงการแนวร่วมปฏิบัติของภาคเอกชนไทยในการต่อต้านการทุจริต
Collective Action Coalition of the Thai Private Sector Against Corruption (CAC)

	SME Checklist	สิ่งที่ SME ต้องมีเพื่อให้อ่าน Checklist
การประเมินความเสี่ยง	1. บริษัทจัดให้มีการประเมินความเสี่ยงในการจ่ายสินบน เช่น การขอใบอนุญาต การมีส่วนร่วมในการจัดซื้อ/จัดจ้าง เพื่อยึดเป็นหลักสำคัญในการจัดทำนโยบาย ระบบควบคุมความเสี่ยงและแนวทางปฏิบัติทันที	ทะเบียนความเสี่ยงที่ครอบคลุมความเสี่ยงทั้งหมด และมาตรการควบคุมภายใน สำหรับความเสี่ยงทั้งหมด หรืออย่างน้อยที่มีคะแนนความเสี่ยงรวมตั้งแต่ 4 ขึ้นไป
ระบบภายใน	2. บริษัทมีกระบวนการการทำบัญชีที่ชัดเจน และได้รับการตรวจสอบเพื่อยืนยันความถูกต้องของข้อมูล และมีนโยบายบัญชีชัดเจน	รายงานทางการเงินจากผู้สอบบัญชีภายนอก
	3. บริษัทมีขั้นตอนในการปฏิบัติงาน และกระบวนการในการตรวจสอบงานฝ่ายที่มีความเสี่ยงสูง เช่น ฝ่ายขาย ฝ่ายการตลาด และฝ่ายจัดซื้อ/จัดจ้าง อย่างสม่ำเสมอ เพื่อเป็นการสร้างความมั่นใจว่าหน่วยงานนั้นๆ ได้ปฏิบัติตามนโยบายการต่อต้านการให้สินบน	เอกสารลงนามโดยเจ้าของกิจการหรือผู้บริหารระดับสูงว่ามีมีการตรวจสอบแล้ว
	4. บริษัทมีกระบวนการควบคุมการเบิกจ่ายที่มีความเสี่ยงต่อการรับหรือจ่ายสินบน และกระบวนการจัดเก็บรักษาข้อมูลเกี่ยวกับกิจกรรมที่มีความเสี่ยงต่อการให้สินบน เพื่อให้สามารถตรวจสอบย้อนหลังได้	กระบวนการควบคุมการเบิกจ่าย และการจัดเก็บข้อมูลที่เกี่ยวข้อง โดยระบบกระบวนการควบคุมการเบิกจ่าย การจัดเก็บข้อมูล ข้อมูลที่จะจัดเก็บ บุคคล หรือฝ่ายที่รับผิดชอบ การสำรองข้อมูล เป็นต้น
	5. บริษัทมีขั้นตอนในการเก็บรักษาเอกสารและบันทึกต่าง ๆ ให้พร้อมต่อการตรวจสอบ เพื่อยืนยันความถูกต้องและเหมาะสมของรายการทางการเงิน	กระบวนการจัดเก็บเอกสารที่สำคัญภายในบริษัท โดยระบบสถานที่ บุคคล หรือฝ่ายที่รับผิดชอบ เป็นต้น
	6. บริษัทมีนโยบายและคู่มือปฏิบัติที่ครอบคลุมการให้สินบนในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การให้ของขวัญ การเลี้ยงรับรอง การบริจาคเพื่อการกุศล การสนับสนุนหน่วยงานรัฐ การจ้างบุคคลที่สาม	นโยบายของบริษัทและแนวปฏิบัติที่ครอบคลุมกิจกรรมต่าง ๆ ที่อาจเข้าข่ายการให้สินบน
นโยบาย	7. มีการกำหนดนิยามที่ครอบคลุมความหมายของสินบน การให้สินบนรูปแบบต่าง ๆ และผู้เกี่ยวข้อง	นิยามของคำศัพท์ที่เกี่ยวกับการจ่ายสินบนและสินบนในรูปแบบต่าง ๆ ซึ่งมีอยู่ในนโยบายและคู่มือแนวปฏิบัติ โดยอย่างน้อยจะต้องมีคำนิยามของคำว่า สินบน เจ้าหน้าของรัฐ ผู้ค้า การให้ของขวัญ การจัดเลี้ยง การรับรอง การสนับสนุน การบริจาค บุคคลที่สาม และเอเจนต์ เป็นต้น
	8. นโยบายต่อต้านการให้สินบนมีการอนุมัติใช้อย่างเป็นทางการ และลงนามโดยผู้มีอำนาจ เช่น เจ้าของกิจการ กรรมการผู้จัดการ ผู้บริหารสูงสุด	เอกสารของบริษัทที่มีการอนุมัตินโยบายต่อต้านการจ่ายสินบน ลงนามโดยเจ้าของกิจการหรือผู้บริหารสูงสุด
	9. บริษัทมีการแจ้งให้บุคคลภายนอกทราบว่า บริษัทมีนโยบายต่อต้านการให้สินบนทุกรูปแบบ ผ่านช่องทางต่าง ๆ ตามความเหมาะสม เช่น บนเว็บไซต์ของบริษัท เอกสารเผยแพร่ หัวจดหมาย หรือใบเสร็จ	สำเนาเอกสาร เช่น ภาพหน้าจอบนเว็บไซต์ของบริษัท เอกสารเผยแพร่ หัวจดหมาย หรือใบเสร็จ ที่มีข้อความดังกล่าว
การสื่อสาร	10. บริษัทมีการแจ้งคู่ค้าให้ทราบถึงนโยบายการต่อต้านการจ่ายสินบนและการแจ้งเบาะแส	ตัวอย่างสำเนาเอกสารแจ้งคู่ค้า
	11. บริษัทมีการสื่อสารเพื่อให้พนักงานทราบถึงนโยบายและข้อปฏิบัติในการต่อต้านการให้สินบน เช่น การติดสติ๊กเกอร์ประกาศ ขาวสารภายในองค์กร เว็บไซต์บริษัท โปสเตอร์ ใบปลิว	ตัวอย่างการสื่อสาร เช่น ประกาศบนบอร์ด จดหมาย หรือ ภาพเว็บไซต์บริษัท
	12. บริษัทมีการบริหารบุคลากรเพื่อเสริมสร้างความพร้อมของบริษัทในการต่อต้านการจ่ายสินบน เช่น การคัดเลือก การประเมินผล และการให้ผลตอบแทน	แผนงานบริหารบุคลากรภายในบริษัท โดยครอบคลุมถึงการคัดเลือก การประเมินผล และการให้ผลตอบแทน โดยมีการลงนามอนุมัติให้ใช้จากเจ้าของกิจการหรือผู้บริหารสูงสุด
การบริหารบุคลากรภายในบริษัท	13. บริษัทจัดให้พนักงานทั้งใหม่และปัจจุบันได้รับการอบรม โดยเนื้อหาควรครอบคลุมเกี่ยวกับผลเสียของการให้สินบน กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ช่องทางในการให้สินบน วิธีปฏิเสธการให้สินบน และการแจ้งเบาะแส	แผนการอบรมบุคลากรภายในบริษัท โดยครอบคลุมถึงฝ่ายงานที่ต้องเข้ารับการอบรม รายชื่อพนักงาน (เรื่อง/วิชาที่จะอบรม สื่อที่จะใช้ (อบรมในห้องเรียน ภายใน ออร์บนกับหน่วยงานภายนอก หรือ e-learning) การกำหนดระยะเวลาที่พนักงานใหม่และปัจจุบันจะต้องเข้ารับการอบรม
	14. บริษัทมีนโยบายที่จะไม่ลดค่าแห่ง ลงโทษ หรือให้ผลทางลบ ต่อพนักงานที่ปฏิเสธการจ่ายสินบน แม้ว่ากรรมการนั้นจะทำงานให้บริษัทสูญเสียโอกาสทางธุรกิจก็ตาม	นโยบายคุ้มครองผู้ปฏิเสธการจ่ายสินบนที่ผ่านการอนุมัติจากเจ้าของกิจการหรือผู้บริหารสูงสุดแล้ว
	15. บริษัทมีบทลงโทษเมื่อกรรมการ ผู้บริหาร และพนักงาน ที่ไม่ปฏิบัติตามมาตรการต่อต้านการให้สินบน	บทลงโทษที่ได้ระบุไว้ในมาตรการของบริษัท
	16. บริษัทมีช่องทางแจ้งการกระทำผิดหรือเบาะแสการให้สินบนที่ปลอดภัย และสามารถให้พนักงานใช้สื่อสารได้อย่างมั่นใจ โดยปราศจากผลกระทบต่อผู้แจ้งในภายหลัง	เอกสารแสดงช่องทางสำหรับพนักงานในโรงเรียนหรือการแจ้งเบาะแส กระบวนการพิจารณา ผู้พิจารณา บทบาทหน้าที่ของผู้พิจารณา ระยะเวลาในการพิจารณา สืบสวน และคอมพลิเมนต์หรือเรียนหรือผู้แจ้ง
การทบทวน ตรวจสอบ และปรับปรุง	17. ผู้บริหารสูงสุดมีการทบทวน ตรวจสอบ และปรับปรุงมาตรการต่อต้านการจ่ายสินบนและรายงานต่อกรรมการเป็นประจำทุกปี เพื่อเป็นการวัดประสิทธิผลปรับปรุง และพัฒนามาตรการให้มีความสอดคล้องกับความเสี่ยงที่อาจเปลี่ยนแปลงไป	เอกสารลงนามโดยเจ้าของกิจการหรือผู้บริหารสูงสุดว่าจะมีการทบทวนและตรวจสอบมาตรการ